

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет менеджменту та права
Кафедра права

ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ПРАВО

Методичні вказівки до семінарських занять для студентів
напряму підготовки 6.140101 «Готельно-ресторанна справа»

Вінниця
2017

УДК 340.
ББК 67.9 (4УКР) 407
М-48

Мельничук М. О. Пипяк М. І. Підприємницьке право України. Методичні вказівки до семінарських занять для студентів напряму підготовки 6.140101«Готельно-ресторанна справа». – Вінниця : РВЦ ВНАУ, 2017. – 14 с.

Рецензенти: кандидат юридичних наук, доцент Правдюк А.Л. (Вінницький національний аграрний університет), кандидат юридичних наук, доцент Бахновська І.П. (Вінницький торговельно-економічний інститут КНЕУ)

Рекомендовано до видання науково-методичною радою факультету менеджменту та права Вінницького національного аграрного університету (протокол № 5 від 15.12. 2017 р.)

Рекомендовано до видання науково-методичною радою Вінницького національного аграрного університету (протокол № 4 від 27.12. 2017 р.)

Науково-методичний центр ВНАУ

Всі права охороняються. Жодна частина цього видання не може бути відтворена в будь-якій формі без письмової згоди Науково-методичного центру ВНАУ.

ЗМІСТ

1. Передмова	4
2. Завдання до семінарських занять.....	5
3. Тестовий контроль.....	6
4. Критерії та шкала оцінювання знань та умінь студентів.....	12
5. Рекомендована література	12

1. ПЕРЕДМОВА

Методичні вказівки до семінарських занять з курсу «Підприємницьке право» розроблені для забезпечення активності студентів, їх логічного мислення, уміння висловлювати й аргументувати власні думки, а також з метою сприяння глибокому засвоєнню лекційного матеріалу.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Підприємницьке право» є засвоєння теоретичних знань з правового регулювання відносин у господарській сфері та оволодіння практичними навичками застосування господарського законодавства.

Основні завдання дисципліни:

- засвоїти найважливіші аспекти правового регулювання підприємницьких відносин;

- орієнтуватися в актуальних проблемах підприємницького права.

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

- предмет, метод і систему підприємницького права;
- основні проблеми науки підприємницького права;
- суб'єктів господарювання;
- організаційно-правові форми суб'єктів підприємницької діяльності;
- основні принципи підприємницької діяльності;
- майнову основу господарювання;
- господарські зобов'язання;
- відповідальність за правопорушення у сфері господарювання;
- особливості правового регулювання в окремих сферах господарювання.

вміти:

- використовувати отримані знання в практичній діяльності;
- вільно орієнтуватися в системі нормативно-правових актів, якими регламентуються відносини у сфері господарювання;
- аналізувати та коментувати відповідні нормативні положення;
- прогнозувати напрямки здійснення реформ у зазначеній сфері;
- логічно викладати матеріал та аргументовано доводити свою думку на заняттях;
- користуватися науковою літературою, іншими інформаційними джерелами.

2. ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Поняття, предмет, метод підприємницького права

План

1. Поняття підприємницького права, його предмет, метод.
2. Принципи підприємницького права.
3. Поняття і види підприємницьких правовідносин.

Тема 2. Суб'єкти підприємницьких правовідносин

План

1. Поняття і ознаки суб'єкта господарювання.
2. Види суб'єктів господарювання.
3. Підприємства як суб'єкти господарського права.
4. Господарські товариства та їх правовий статус.
5. Особливості правового статусу фізичної особи-підприємця.
6. Порядок та етапи створення суб'єкта господарювання.
7. Державна реєстрація: порядок та зміст.

Тема 3. Господарські договори

План

1. Господарське зобов'язання: поняття та види.
2. Господарські договори: види, зміст, форма та порядок укладення.
3. Істотні умови господарського договору: предмет, ціна та строк дії договору.

Тема 4. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання

План

1. Поняття, підстави та межі відповідальності.
2. Санкції в господарських правовідносинах та їх види.

Тема 5. Правове регулювання відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом

План

1. Поняття та сторони у справі про банкрутство.
2. Стадії провадження у справі про банкрутство.
3. Судові процедури, що застосовуються до боржника у справі про банкрутство.

Тема 6. Правове регулювання захисту економічної конкуренції

План

1. Поняття, роль та основні принципи економічної конкуренції.
2. Правові засади державного регулювання економічної конкуренції.
3. Монополістичні порушення та відповідальність за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства.

Тема 7. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності

План

1. Поняття, принципи та суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
2. Види зовнішньоекономічної діяльності.
3. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

3.ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ

1.Які з санкцій належать до адміністративно-господарських:

- а) анулювання ліцензії;
- б) відмова від оплати за зобов'язанням, яке виникло неналежним чином;
- в) жодна з відповідей неправильна;
- г) відшкодування збитків.

2. Залежно від способу утворення та формування статутного капіталу підприємства поділяються на:

- а) унітарні та корпоративні;
- б) колективні та приватні;
- в) державні та приватні;
- г) малі, середні та великі.

3. Учасники яких господарських організацій несуть додаткову відповідальність за зобов'язаннями господарської організації, в якій беруть участь:

- а) акціонерного товариства;
- б) товариства з обмеженою відповідальністю;
- в) жодна з відповідей неправильна;
- г) товариства з додатковою відповідальністю.

4. Дайте визначення консорціуму:

- а) договірне об'єднання створене з метою постійної координації господарської діяльності;
- б) тимчасове статутне об'єднання промислового і банківського капіталу для досягнення спільної мети;
- в) приватне господарство;
- г) індивідуальне підприємство.

5. Хто з названих суб'єктів не може бути підприємцем:

- а) громадяни України;
- б) громадяни інших держав;
- в) особи без громадянства;
- г) військовослужбовці.

6. Принципом господарювання є:

- а) вільний рух капіталів, товарів та послуг на території України;
- б) свобода договору;
- в) свобода трудового договору;
- г) забезпечення якості продукції, робіт, послуг.

7. Який мінімальний розмір статутного капіталу акціонерного товариства:

- а) 1500 мінімальних заробітних плат;
- б) 1250 неоподаткованих мінімумів доходів громадян;
- в) 1300 мінімальних заробітних плат;
- г) 1250 мінімальних заробітних плат.

8. Державна реєстрація підприємців здійснюється протягом:

- а) трьох робочих днів;
- б) одного місяця;
- в) 12 годин;
- г) 24 години.

9. У чому полягає різниця у правовому становищі повних учасників і вкладників командитного товариства?

- а) у наявності чи відсутності в них додаткової відповідальності за зобов'язаннями товариства;
- б) у наявності права на участь в обговоренні справ товариства;
- в) у наявності права на інформацію;
- г) у наявності чи відсутності права на участь в розподілі прибутку товариства.

10. Назвіть ознаку, яка притаманна командитному товариству:

- а) наявність статуту як єдиного установчого документу;
- б) встановлення законодавчих вимог до мінімального розміру статутного капіталу організації;
- в) наявність органів управління.
- г) наявність двох категорій учасників – повні учасники і вкладники.

11. Для яких з названих господарських товариств обов'язковим установчим документом є статут:

- а) повне товариство;
- б) товариство з обмеженою відповідальністю;
- в) жодна з відповідей неправильна;
- г) командитне товариство.

12. Для яких з названих господарських товариств обов'язковим установчим документом є договір:

- а) повне товариство;
- б) товариство з обмеженою відповідальністю;
- в) жодна з відповідей неправильна;
- г) акціонерне товариство.

13. Для якої господарської організації встановлено мінімальний розмір статутного капіталу:

- а) командитне товариство;
- б) товариство з обмеженою відповідальністю;
- в) товариство з додатковою відповідальністю;
- г) акціонерне товариство.

14. Право приватної власності включає:

- а) право володіти майном;
- б) право користуватися майном;
- в) право розпоряджатися майном;
- г) право володіти, користуватися та розпоряджатися майном.

15. Які санкції відносяться до оперативно-господарських:

- а) адміністративний арешт;
- б) відшкодування збитків;
- в) відмова від оплати за зобов'язанням, яке виникло неналежним чином;
- г) штраф.

16. Для яких господарських товариств обов'язковим є утворення органів управління:

- а) акціонерне товариство;
- б) командитне товариство;
- в) жодна з відповідей неправильна;

г) повне товариство.

17. Хто не може бути визнаний банкрутом:

- а) казенне підприємство;
- б) акціонерне товариство;
- в) приватне підприємство;
- г) товариство з обмеженою відповідальністю.

18. Які з названих судових процедур спрямовані на відновлення платоспроможності боржника:

- а) ліквідаційна процедура;
- б) жодна з відповідей неправильна;
- в) санація;
- г) розпорядження майном боржника.

19. Яка з ознак не належить до зовнішньоекономічної діяльності:

- а) це вид господарської діяльності;
- б) передбачає перетин митного кордону майном та робочою силою;
- в) жодна з відповідей неправильна;
- г) здійснюється без будь-яких обмежень.

20. Примусовий поділ монопольних утворень може бути застосований у випадках, коли підприємці зловживають монопольним становищем і при цьому:

- а) мають територіально відокремлені структурні підрозділи, які виробляють різні види продукції;
- б) організаційне або територіальне відокремлення структурних підрозділів неможливе;
- в) жодна з відповідей неправильна;
- г) існує тісний технологічний зв'язок між підприємствами, структурними підрозділами, що входять до складу об'єднання.

21. Приватне підприємство - це підприємство, що діє на основі:

- а) власності громадян чи юридичної особи;
- б) власності громадян;
- в) жодна з відповідей неправильна;
- г) власності юридичної особи.

22. Комунальне підприємство - це підприємство, що діє на основі:

- а) власності громадян чи юридичної особи;
- б) власності територіальної громади;
- в) жодна з відповідей неправильна;
- г) власності держави.

23. Що з названого належить до об'єднань підприємств:

- а) господарські товариства;
- б) кооперативи;
- в) фермерські господарства;
- г) концерни.

24. Договірні об'єднання, створені з метою постійної координації господарської діяльності – це:

- а) холдингові компанії;
- б) асоціації;
- в) фермерські товариства;
- г) консорціуми.

25. Якому господарському товариству притаманна така ознака, як додаткова майнова відповідальність учасників:

- а) товариство з додатковою відповідальністю;
- б) товариство з обмеженою відповідальністю;
- в) жодна з відповідей неправильна;
- г) акціонерне товариство.

26. Акціонерне товариство може бути у формі:

- а) закритого;
- б) повного;
- в) правильна відповідь відсутня;
- г) публічного.

27. Унітарним підприємством є:

- а) приватне підприємство з двома засновниками;
- б) комунальне підприємство;
- в) приватне підприємство з трьома засновниками;
- г) кооператив.

28. Цінними паперами є:

- а) акції;
- б) договори;
- в) правильна відповідь відсутня;
- г) рішення суду.

29. Фізична особа може набути статусу суб'єкта підприємницької діяльності з:

- а) 14 років;
- б) 18 років;
- в) 19 років;
- г) 21 року.

30. До корпоративних підприємств належить:

- а) приватне підприємство з двома засновниками;
- б) комунальне підприємство;
- в) державне підприємство;
- г) приватне підприємство з одним засновником.

31. Командитне товариство характеризується наявністю:

- а) акціонерів;
- б) повних учасників та вкладників;
- в) простих вкладників;
- г) вкладників.

32. Які види господарської діяльності підлягають ліцензуванню:

- а) медична практика;
- б) надання банківських послуг;
- в) правильна відповідь відсутня;
- г) всі відповіді правильні.

33. Які з повноважень характерні для Антимонопольного комітету України:

- а) ревізія підприємств;
- б) усунення недобросовісної конкуренції;
- в) правильна відповідь відсутня;
- г) прийняття рішення у цивільних спорах.

34. Який вид господарської діяльності потребує ліцензування:

- а) надання освітніх послуг;
- б) всі відповіді правильні;
- в) правильна відповідь відсутня;
- г) ветеринарна практика.

35. Монопольним вважається становище суб'єкта господарювання, частка якого на ринку товару перевищує:

- а) 25%;
- б) 35%;
- в) 15%;
- г) 40%.

36. Виробничим кооперативом є:

- а) добровільне об'єднання громадян на засадах членства для спільної виробничої або іншої господарської діяльності;
- б) об'єднання підприємств;
- в) об'єднання установ, організацій;
- г) господарська організація, утворена у складі двох або більше підприємств з метою координації їх виробничої, наукової та іншої діяльності.

37. Найменування командитного товариства повинне містити:

- а) ім'я (найменування) хоча б одного вкладника;
- б) ім'я (найменування) хоча б одного повного учасника;
- в) ім'я (найменування) декількох вкладників;
- г) ім'я (найменування) декількох учасників.

38. Корпорацією визнається:

- а) тимчасове статутне об'єднання підприємств;
- б) договірне об'єднання;
- в) правильна відповідь відсутня;
- г) тимчасове договірне об'єднання.

39. Господарське товариство, всі учасники якого відповідно до укладеного між ними договору здійснюють підприємницьку діяльність від імені товариства і несуть додаткову солідарну відповідальність за зобов'язаннями товариства усім своїм майном, це:

- а) повне товариство;
- б) товариство з додатковою відповідальністю;
- в) товариство з обмеженою відповідальністю;
- г) командитне товариство.

40. Договірне об'єднання, створене з метою постійної координації господарської діяльності – це:

- а) корпорація;
- б) асоціація;
- в) холдинг;
- г) концерн.

41. Договір поставки укладається:

- а) на розсуд сторін;
- б) на розсуд сторін або за державним замовленням;
- в) правильна відповідь відсутня;
- г) а державним замовленням.

42. Товарна біржа має такі ознаки:

- а) займається комерційним посередництвом;
- б) здійснює продаж акцій;
- в) здійснює продаж цінних паперів;
- г) не має на меті одержання прибутку.

43. Правила біржової торгівлі затверджуються:

- а) загальними зборами членів товарної біржі;
- б) державним реєстратором;
- в) власником біржі;
- г) нотаріусом.

44. Договір оренди припиняється у разі:

- а) викупу об'єкта оренди;
- б) бажання однієї з сторін;
- в) за рішенням загальних зборів;
- г) правильна відповідь відсутня.

45. До методів правового регулювання господарських відносин належать:

- а) метод рекомендацій;
- б) метод порівняльного правознавства;
- в) публічно-правовий метод;
- г) діалектичний метод.

46. Основною ознакою підприємницької діяльності є:

- а) систематичність;
- б) нормативна врегульованість;
- в) публічність;
- г) наявність статусу юридичної особи.

47. Ведення справ повного товариства може здійснюватися:

- а) виконавчим органом товариства;
- б) радою товариства;
- в) загальними зборами товариства;
- г) одним із учасників, який виступає від імені товариства.

48. Загальним принципом господарювання в Україні є:

- а) свобода господарського договору;
- б) свобода трудового договору;
- в) вільний рух капіталів, товарів та послуг на території України;
- г) свобода праці.

49. Характерною особливістю господарського законодавства є:

- а) некодифікованість;
- б) всебічність;
- в) систематичність;
- г) комплексний характер.

50. Чисельність членів виробничого кооперативу не може бути меншою, ніж:

- а) 3 особи;
- б) 5 осіб;
- в) 10 осіб;
- г) 4 особи.

4. КРИТЕРІЇ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ СТУДЕНТІВ

Контроль знань студентів здійснюється шляхом усного опитування, тестування, розв'язування юридичних задач, перевірки конспекту.

Шкала оцінки знань студентів

За шкалою EC TS	За національною шкалою	Рейтингова оцінка за шкалою навчального закладу (абсолютна кількість балів за дисципліну)
A	5 – відмінно	90-100
B C	4 – добре	75-89
D E	3 – задовільно	60-74
FX *	2 – незадовільно (з можливістю повторного складання)	35-59
F*	2 – незадовільно (з обов'язковим повторним курсом навчання)	1-34

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Вінник О. М. Господарське право: навч. посіб. / О. М. Вінник. – 2-е вид., змін. та доповн. – К.: Всеукр. асоціація видавців “Правова єдність”, 2008. – 766 с.

Вінник О. М. Науково-практичний коментар Закону України “Про акціонерні товариства” / О. М. Вінник. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 312 с.

Гришина І. І. Суб'єктивні підстави відповідальності акціонерного товариства як учасника акціонерних правовідносин [Електронний ресурс] / І. І. Гришина // Форум права. – 2016. – № 4. – С. 84–89. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/jpdf/FP_index.htm_2016_4_16.pdf

Господарське законодавство України: зб. нормат. актів / упоряд. В. С. Мілаш. – Х.: Право, 2009. – 720 с.

Господарське право: підруч. / Д. В. Задихайло, В. М. Пашков, Р. П. Бойчук та ін.; за ред. Д. В. Задихайла, В. М. Пашкова. – Х.: Право, 2012. – 696 с.

Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 462.

Господарський кодекс України: науково-практичний коментар / за ред. В. М. Коссака. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. – 672 с.

Задихайло Д. В. Основи господарського права України: навч. посіб. / Д. В. Задихайло, В. М. Пашков. – Х.: Юрайт, 2012. – 328 с.

Киричок А.В. Поняття та зміст суб'єктивних прав учасників господарських товариств // Право і безпека. – 2015. – №4. – С. 120-125.

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30 (23.07.96). – Ст. 141.

Корпоративне право України: підруч. / В. В. Луць, В. А. Васильєва, О. Р. Кібенко, І. В. Спасибо-Фатєєва [та ін.]; за ред. В. В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 384 с.

Мілаш В. С. Господарське право: курс лекцій: [у 2-х ч.] / В. С. Мілаш. – Х.: Право, 2008. – 496 с.

Мілаш В. С. Комерційний договір у контексті сучасних ринкових умов: моногр. / В. С. Мілаш. – Х.: Видавець ФОП Вапнярчук Н.М., 2007. – 440 с.

Мороз, О. В. Строк як істотна умова договору оренди майна державного підприємства [Електронний ресурс] / О. В. Мороз // Форум права. – 2017. – № 1. – С. 113–117. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_1_21.pdf

Прилуцький Р.Б. Щодо джерел господарського права України // Юридична наука. – 2012. – №1. – С. 26-36.

Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.

6. Інформаційні ресурси

www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.

www.library.vn.ua – Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека імені К.А.Тімірязєва.

www.scholar.ru – Пошукова система наукових публікацій.

www.rada.gov.ua – Офіційний сайт Верховної Ради України.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Мельничук М. О.

Піп'як М. І.

ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ПРАВО

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

для студентів напряму підготовки 6.140101 «Готельно-ресторанна справа»

Видавничо-редакційний центр

Вінницького національного аграрного університету

21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3